

**ERCSI VÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
PÉNZÜGYI, FEJLESZTÉSI ÉS KÖZBIZTONSÁGI BIZOTTSÁGA**

2451 Ercsi, Fő u. 20. Pf.: 20. Telefon: 06(25)515-600, Fax: 06(25)515-601

www.ercsi.hu, email: polghivatal@ercsi.hu

Ikt.sz.: E/208-~~77~~/2022.

..... sz. melléklet

Készítette: Fekete Tímea

Véleményezi: Pénzügyi, Fejlesztési és Közbiztonsági Bizottság

ELŐTERJESZTÉS

**a Pénzügyi, Fejlesztési és Közbiztonsági Bizottság 2022. május 25-i ülésére
értékelés az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról**

Tisztelt Bizottság!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. XXXI. tv. 96.§ (6) bekezdése előírja, hogy a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden évben átfogó értékelést készít, melyet a Képviselő-testület megtárgyal.

Az átfogó értékelés kötelező tartalmi elemeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete határozza meg.

A Képviselő-testület által elfogadott értékelést, az elmúlt évekhez hasonlóan, az anyag megküldésre kerül a Fejér Megyei Kormányhivatal részére.

Kérem a Tisztelt Bizottság tagjait az előterjesztés megvitatására.

Határozati javaslat:

**Ercsi Város Önkormányzat Képviselő-testületének
Pénzügyi, Fejlesztési és Közbiztonsági Bizottsága**

...../2022. (V.25.) határozata

értékelés az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

A Pénzügyi, Fejlesztési és Közbiztonsági Bizottság az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló értékelést a Képviselő-testületnek elfogadásra javasolja.

Felelős: Sandi József elnökhelyettes

Határidő: azonnal

Ercsi, 2022. május 18.

Tisztelettel:

Sandi József
elnökhelyettes

Ellenőrizte: Kugler Mihály jegyzőt helyettesítő köztisztviselő

**ERCSI VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
POLGÁRMESTERE**

2451 Ercsi, Fő u. 20. Tel: 06/25/515-602, Fax: 06/25/515-601
e-mail: polghivatal@ercsi.hu

Ikt. sz: E/90-85/2022

Véleményezte: Pénzügyi, Fejlesztési és Közbiztonsági Bizottság
Készítette: Cséza Andrea

ELŐTERJESZTÉS

**A Képviselő-testület 2022 május 31. napján tartandó nyílt ülésére
Értékelés az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról**

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. XXXI. tv. 96.§ (6) bekezdése előírja, hogy a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden évben átfogó értékelést készít, melyet a Képviselő-testület megtárgyal.

Az átfogó értékelés kötelező tartalmi elemeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete határozza meg.

A Képviselő-testület által elfogadott értékelést, az elmúlt évekhez hasonlóan, az anyag megküldésre kerül a Fejér Megyei Kormányhivatal részére.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testület tagjait az előterjesztés megvitatására.

Határozati javaslat:

Ercsi Város Önkormányzat Képviselő-testületének

...../2022.(V.31.) határozata

Értékelés az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Ercsi Város Önkormányzat Képviselő-testülete az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló, e határozat mellékletét képező értékelést elfogadja.

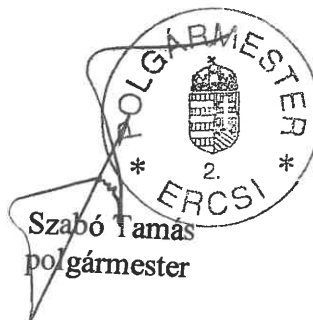
Felelős: Szabó Tamás polgármester
Határidő: azonnal

Ercsi, 2022. május 17.

Ellenőrizte:

Kugler Mihály
jegyző-helyettesítő köztisztviselő

Szabó Tamás
polgármester

Beszámoló az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Jogszabályi előírások

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 96.§ (6) bekezdése rendelkezik az önkormányzatok számára minden év május 31. napjáig elkészítendő átfogó értékelésről a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátása tekintetében.

A Gyvt. végrehajtásáról rendelkező 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gyer.) 10. melléklete határozza meg az önkormányzatok számára az átfogó értékelés kötelező tartalmi elemeit:

„I. A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0–18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
  - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
  - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
  - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
  - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
  - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
- 4–5. (hatályon kívül helyezve)
6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).
8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).”

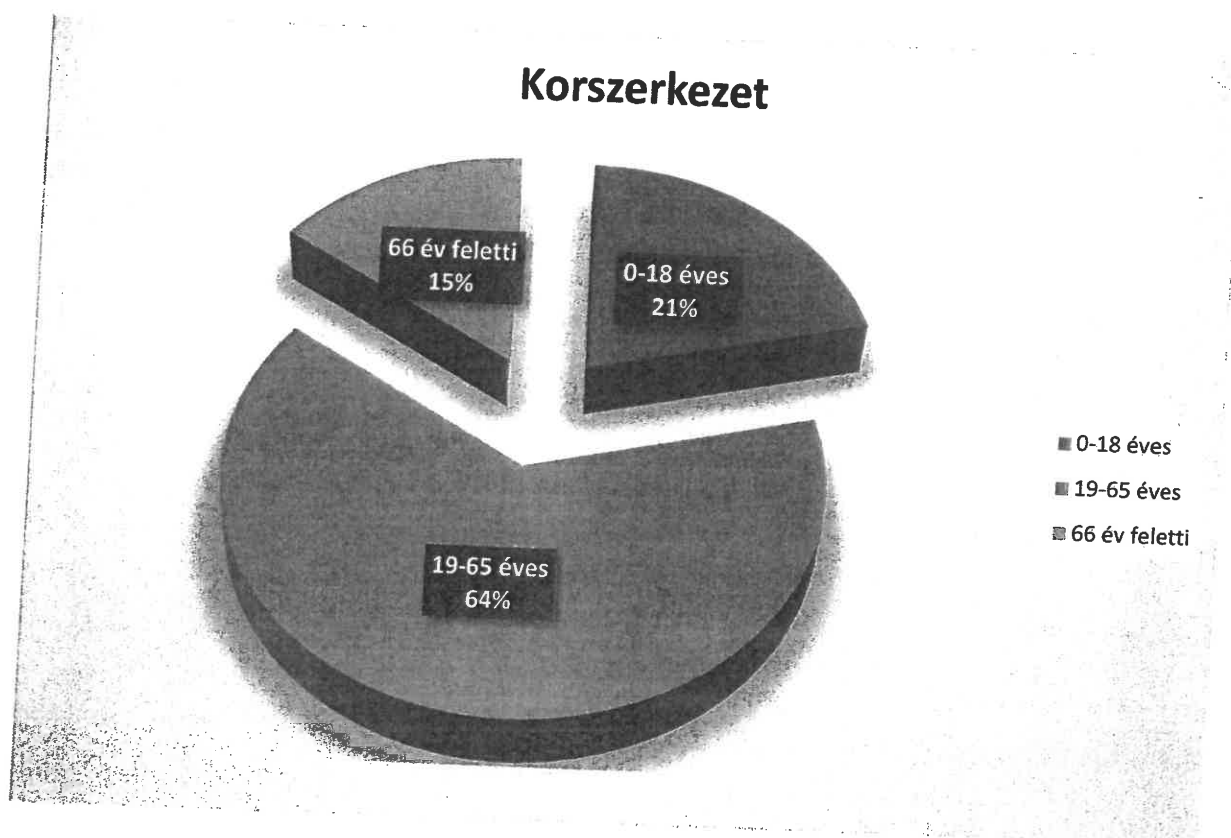
Az értékelés a fentebb meghatározott tartalmi követelmények figyelembevételével készült a 2021. évi feladatok ellátásáról, követi az elmúlt időszakban készített írásos anyagok tartamát, kiegészítve az aktuális számadatokkal.

1. A település demográfiai mutatói

Ercsi a Martonvásári Járásban, Fejér megye északi csücskében, a Duna jobb partján, a megye határán helyezkedik el, közvetlenül a 6-os főút és az M6-os autópálya mellett a főváros közelében.

A város állandó lakosságának száma a 2020. december 31-i állapot szerint 8477 fő, melyből 4240 fő férfi, 4237 fő nő.

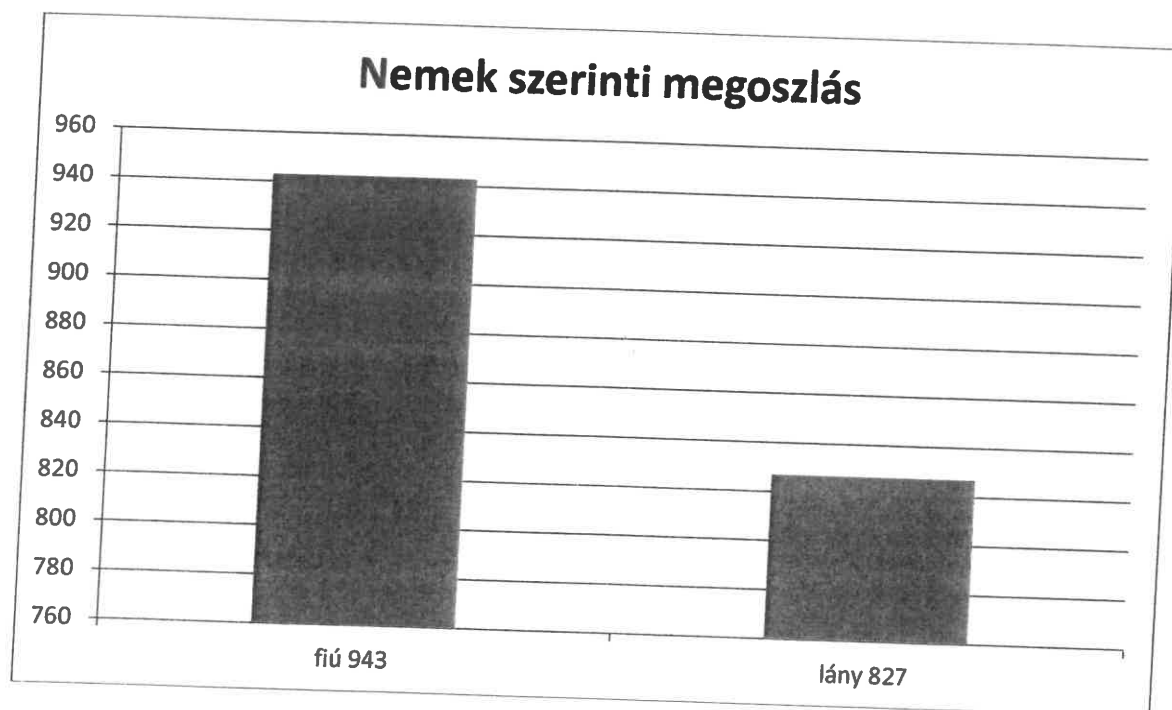
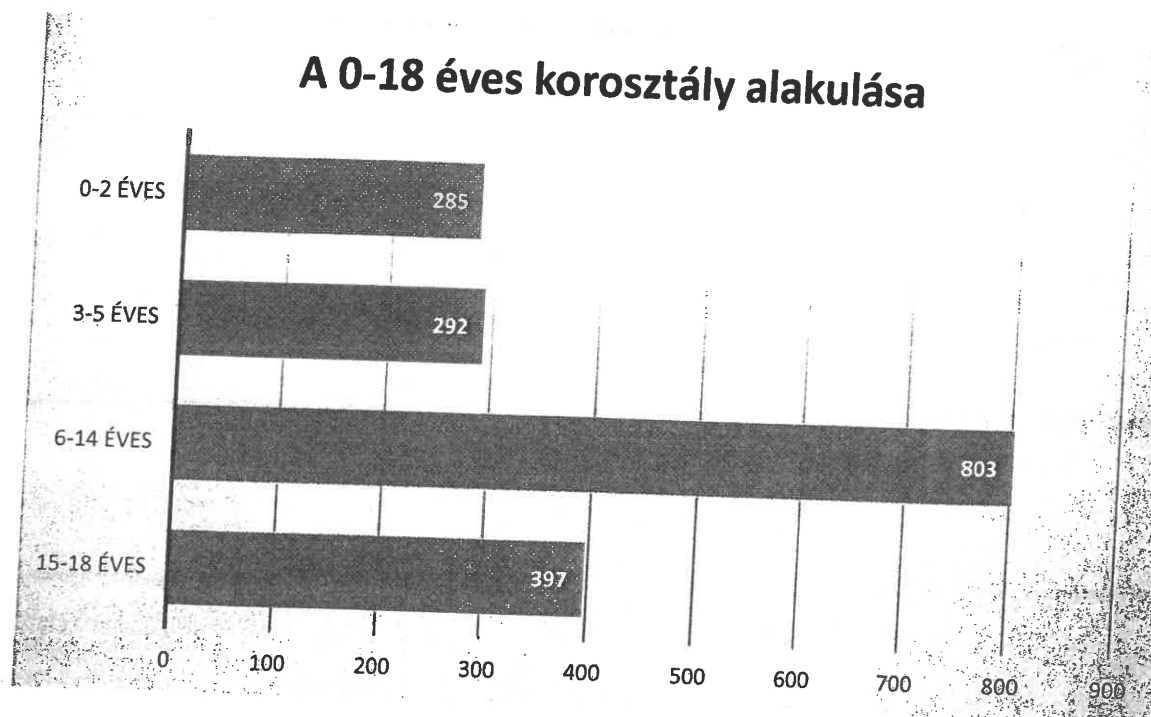
Lakónépesség korcsoportok szerinti bontása:

A statisztikai adatok alapján megállapítható, hogy Ercsiben a 19-65 év (5373 fő) közötti korosztály létszáma a legmagasabb, az összes lakosságszámhoz viszonyítva 64%. Ercsire, úgy, mint Fejér megyére a népesség előregedése a jellemző. Ercsi népességének mindösszesen 20%-a gyermekkorú.

A grafikonból megfigyelhető, hogy a 66 év feletti lakosság a legkisebb lélekszámú, az összlakosságszám 15%-a. Ez az arány évek óta változatlan.

Lakónépességén belül a 0-18 éves korú korosztály alakulása:

Fenti grafikonokon a 0-18 éves korosztály korcsoportos, valamint nemek szerinti megoszlása látható. A korcsoporton belül a 0-2 évesek száma 285 fő, a 3-5 évesek száma 292 fő, a 6-14 évesek száma a legmagasabb 803 fő, a 15-18 évesek száma 397 fő. A nemek szerinti megoszlásból látszik, hogy évek óta több fiú születik.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzügyi, természetbeni ellátások biztosítása

Ercsi Város Önkormányzata a tavalyi évben a pénzbeli és természetbeni ellátások közül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, a rendkívüli települési támogatást és a gyermekétkeztetést nyújtotta a szociálisan rászoruló gyermekek számára.

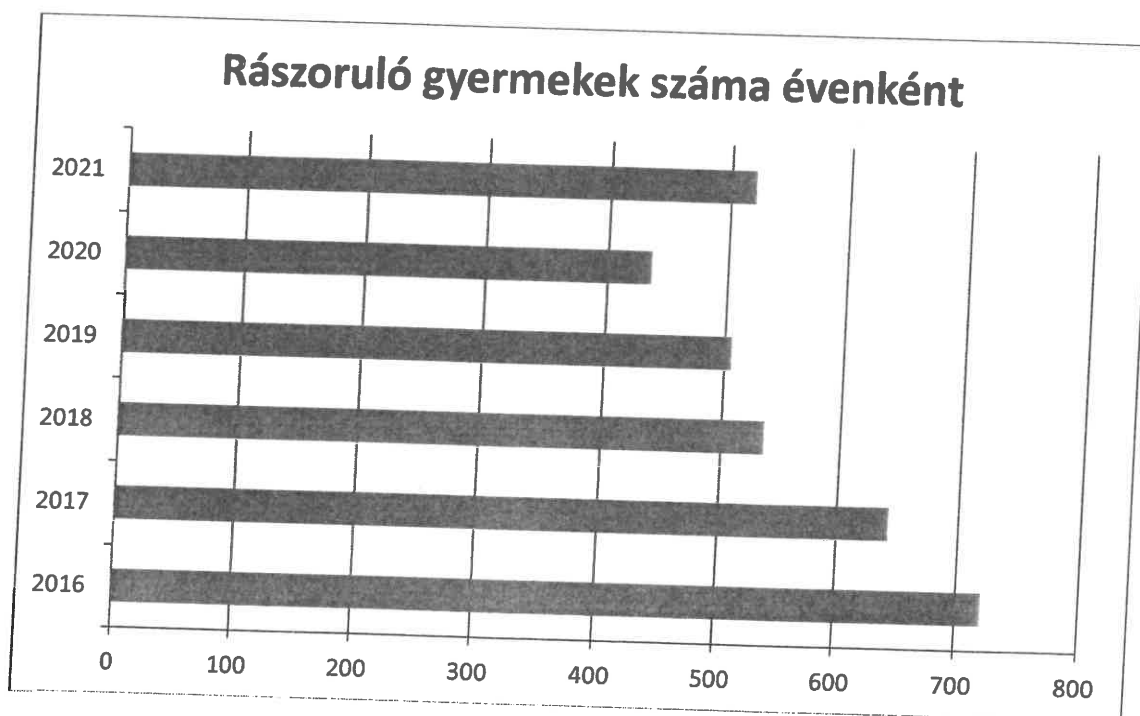
2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A kedvezmény megállapításával igénybe vehető a gyermekétkeztetés és szünidei gyermekétkeztetés normatív kedvezménye, tankönyvtámogatás, valamint évente kétszeri pénzbeli kifizetés, amennyiben a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-jén, valamint november 1-jén fennáll.

A pénzbeli támogatás összegét évente a költségvetési törvény határozza meg. A támogatás összege a 2021. évben gyermekenként 6000.-Ft., hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében 6500.- Ft

2021-ben 521 fő részére állapítottunk meg rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre szóló jogosultságot. Ehhez kapcsolódóan a családoknak augusztusban és decemberben mindösszesen 6.587.000,-Ft értékű pénzbeli támogatást kaptak, központi költségvetés terhére.

2019.07.10. napján hatályba lépő Gyvt. módosítás a korábbi természetbeni juttatás Erzsébet utalványforma helyett pénzbeli támogatás folyósítását határozza meg.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének fő oka az ingyenes étkeztetés, valamint a tankönyvtámogatás.

A 0-18 éves lakosság 28,7 %-a részesül támogatásban.

A kérelmezők alacsony jövedelmi helyzetük miatt igénylik ezt a támogatási formát, az elutasítások száma nem magas, oka a jogszabályban meghatározottnál magasabb jövedelem. Az önkormányzat költségvetésében az évente kétszeri kifizetés kiadásként nem jelentkezik, mivel 100%-os állami normatíva igényelhető az Erzsébet-utalványban kifizetett összeg után.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása:

A Gyvt. 67/A. § (1) bekezdése alapján hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzet megállapításához fenti körülmények közül legalább kettőnek meg kell lennie, egy feltétel megléte esetén hátrányos helyzet állapítható meg. A hátrányos helyzet megállapításánál legjellemzőbb körülmény a szülők alacsony iskolai végzettsége, illetve a szülők alacsony foglalkoztatottsága.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása határozattal történik, a szülő kérelmére, egy év időtartamra, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt megállapító határozatban foglalt időre.

Hátrányos helyzet megállapítása:

- gyermekek száma: 122 fő

Halmozottan hátrányos helyzet megállapítása:

- gyermekek száma: 361 fő

A 2020. november 4-e és a veszélyhelyzet megszűnését követő 30. nap között lejáró

- a) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság,
- b) hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását megállapító határozat hatályának jogosultsági időtartama az e törvény hatálybalépésének hónapját követő második hónap utolsó napjáig meghosszabbodik meg.

(A veszélyhelyzettel összefüggő átmeneti szabályokról 2021. évi XCIX. törvény 93.§ (3) bekezdése és a veszélyhelyzettel összefüggő átmeneti szabályokról szóló 2021. évi XCIX. törvény hatálybalépésére tekintettel egyes törvények eltérő alkalmazásáról szóló 647/2021. (XI. 30.) Korm. rendelet 8/A.§ (2) bekezdése értelmében.)

2.2 Rendkívüli települési támogatás

2015. áprilisában az önkormányzati segély megszüntetésre került, a továbbiakban a családok támogatására a rendkívüli települési támogatás keretében van lehetőség, melyről a Szociális, Egészségügyi és Foglalkoztatási Bizottság dönt. A 2019. évben rendkívüli települési támogatás formájában 257 kérelmezőnek 3.369.000,-Ft összegű segély került folyósításra.

2.3 Gyermekétkeztetés

A Gyvt. jelenleg hatályos 21. §-a alapján természetbeni ellátásként a gyermek részére életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére abban az intézményben ahol napközben gondozása, nevelése, oktatása zajlik.

A gyermekétkeztetést vállalkozási szerződés keretében továbbra is a Prizma-Food Kft biztosítja Ercsi közigazgatási területén lévő közintézmények részére.

Az előző évekhez hasonlóan Ercsi Város Önkormányzata a gyermekek étkeztetését diákétterem működtetése keretében látja el. Az Ercsi, Bem u. 1. szám alatt működő étterem biztosítja az óvodás és iskoláskorú gyermekek étkeztetését.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek ingyenesen étkeztek az óvodában, az iskolában pedig 50%-os kedvezményben részesültek.

Az étkeztetésben részesülők átlagos létszáma (fő)

	2021. év
<i>Óvodás:</i>	
-50% kedvezmény	-
- ingyenes	264
<i>Iskolás:</i>	
-50% kedvezmény	23
- ingyenes	220

2.4. Szünidei gyermekétkeztetés

Az önkormányzat a jogszabályi előírásoknak megfelelően köteles a szünidei gyermekétkeztetést megszervezni és a szülő kérelmére biztosítani.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat segítséget nyújtott valamennyi szülő részére a szünidei étkezés igényléséhez szükséges kérelem nyomtatvány kitöltésében. A kérelmek beérkezése után megvizsgáltuk, ki jogosult ténylegesen igénybe venni az étkezést, majd listát készítettünk a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekről.

Ezen listát és a megrendelő lapot elküldtük Prizma-Food Kft. részére, akik az étkezést biztosítják.

Prizma-Food Kft. visszajelzése alapján 2021. évben még az előző évekhez képest is sokkal kevesebben vették igénybe a szünidei gyermekétkeztetést, bár a kérelmek benyújtása megtörtént, ennek ellenére alig viszik el az ételt.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a hátrányos helyzetű, és a halmozottan hátrányos helyzetű jogosultak száma egyre nő, viszont egyre kevesebben veszik igénybe az ingyenes szünidei gyermekétkeztetést.

Szünidei gyermekétkeztetést igénybevevők 2021. évi számadatai:

Tavaszi szünetben: 44 igényelt adag

Nyári szünetben: 2064 igényelt adag

Őszi szünetben: 35 igényelt adag

Téli szünetben: 38 igényelt adag

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és a szünidei gyermekétkeztetés a Gyvt. 21/C. § (1) bekezdés a) pontja szerinti formája a központi költségvetésből 100%-ban kerül finanszírozásra.

3. Személyes gondoskodást nyújtó ellátások

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról a Gyvt. rendelkezik, nevesítve a gyermekjóléti szolgáltatást, valamint a gyermekek napközbeni ellátását.

Ercsi Város Önkormányzat közigazgatási területén a gyermekjóléti szolgáltatást a Szociális Szolgálat keretein belül működő Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat látja el.

3.1. Gyermekjóléti Szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

2016. január 1. napjától a Gyvt. különválasztja a család- és gyermekjóléti szolgálatot és család- és gyermekjóléti központot, külön- külön meghatározva az általuk ellátandó feladatok körét. Ercsi Város Önkormányzata a család- és gyermekjóléti szolgáltatást az Ercsi Szociális Szolgálat keretében működő Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat biztosítja. A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat elmúlt éves tevékenységéről készült beszámoló jelen beszámoló 1. számú melléklete.

Család- és Gyermekjóléti Központnak az a járasszékhely településen működő gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, illetve szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik.

A családi- és gyermekjóléti központnak a Gyvt. által előírt ellátandó feladatok körét a Szent László Völgye Segítő Szolgálat (2462 Martonvásár, Szent L. u. 24.) végzi Ercsi Város vonatkozásában.

Védőnői Szolgálat

Ercsi Városában a védőnői feladatokat 3 fő védőnő látja el, ellátva szükség esetén a környező települések helyettesítését is.

3.2. Gyermekek napközbeni ellátása

Ercsi Város Önkormányzatánál a gyermekek napközbeni ellátása a jogszabályban előírt formái közül a bölcsődei ellátás valósul meg.

Az Ercsi Mini Bölcsőde 2021. október. 18. napjától működik, 14 gyermek gondozása-nevelés folyik az intézményben.

4. Felügyeleti szervek által tett ellenőrzések

A Fejér Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala a 2021. júniusában ellenőrzést folytatott a jegyzői feladat-és hatáskörbe tartozó gyámhatósági feladatok ellátásának ügyében. Megállapította, hogy a gyámhatósági és gyermekvédelmi ügyek tekintetében az ügyintézés megfelelő színvonalú.

5. A jövőre vonatkozó javaslatok, célok

A jövőre vonatkozó célok, javaslatok az elmúlt évi beszámolóból kerültek beépítésre. Több olyan cél szerepel, amely az évek alatt sem valósult meg:

- Iskolai szociális munkás és önálló gyermekvédelmi felelős alkalmazása.
- Szerződéskötés egy közeli családok átmeneti otthonával, a bántalmazott családok védelme érdekében.
- Helyettes szülői hálózat kiépítésének lehetőségei a településen, a gyermekek átmeneti gondozásának megoldására.
- Pályázati lehetőségek megragadása, ami közvetlenül vagy közvetve a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséhez, egészséges személyiségfejlődésének lehetőségéhez hozzájárul.

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjai, gyermek és fiatalkorú bűnelkövetők

Ercsi Város Önkormányzat Képviselő-testülete 36/2021.(II.12.) határozatával elfogadta a 2021. évre vonatkozó bűnmegelőzési intézkedési tervet.

A bűnmegelőzési program a bevezető után részletezi a módszertani alapokat, majd állapotfelmérést, helyzetelemzést nyújt a városról. (földrajzi, gazdasági, térségi környezet; közigazgatási-intézményi szerep; nevelés-oktatás, közművelődés; bűnügyi mutatók). Negyedik fejezetében meghatározza a célokat, prioritásokat és ezek megvalósítási módjait. Kiemeli az együttműködés fontosságát az önkormányzat és a rendőri szervek között.

A város területén működő Általános Iskolákba az iskolarendőri feladatokat Bali Imre rendőr főtörzs zászlós látja el.

Az iskolarendőri program komoly segítség abban a már jól megalapozott munkában, amit a gyerekekkel végez:

Havi szinten 1-1 alkalommal, 2 óra időtartamban, kerül sor iskolarendőr előadások megtartására, melyek a meghatározott tematika alapján történnek:

- aktuális helyzetről tájékoztatás
- iskolán belüli erőszak
- kábítószer hatásai
- internet, közösségi oldalak veszélyei
- közlekedés

- ORFK, FMRFK iránymutatás alapján jelenleg a 112 segélyhívó rendszer és a vizek veszélyei oktatás

Az előadások során játékos foglalkoztatás, házi versenyek kerülnek megtartásra, melyek kisebb tárgyi eszközökkel kerülnek jutalmazásra.

Lényeges szempont, hogy a gyermekek ne csak az „intézkedő, büntető rendőrt” ismerjék meg, hanem betekintést nyerjenek a rendőrség egyéb feladataiba is. Testközelben találkozzanak, beszélhessenek közvetlen formában, kérdezhessenek.

Sok esetben az előadások szemléletváltáshoz vezetnek a fiatal korosztály részéről, mernek beszélni a problémákról, iskolán kívül is keresik az iskolarendőrt a gondjaikkal.

A fentiekén kívül gyermeknap, családi nap, illetve egyéb iskolai rendezvényeken rendőrségi technikai eszköz bemutató, bűnügyi technikai foglalkoztatás kerül megtartásra, ahol a teljesítmény arányában kerül sor jutalmazásra.

Szintén az iskolarendőr program keretén belül a gyerekek részére fegyveres és rendvédelmi társszervek objektumaiba történik látogatás megszervezése, iskolai tanévenként általában 2-3 alkalommal. A társszervek látogatása során megismerik a gyerekek az adott szerv feladatait, betekintést nyernek az ott szolgálatot teljesítők mindennapi életébe. Az objektumlátogatás során foglalkozások, feladatok is kerülnek végrehajtásra, melyek a célja egy esetleges jövőkép mutatása, pályaorientáció elősegítése.

6.1. A gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetők számának és az általuk elkövetett bűncselekmények bemutatása

2021-as évben a gyermekkorúak és fiatalkorúak körében bűnelkövetések száma a következőképpen alakult.

	Gyermekkorú	Fiatalkorú
Szabálysértés	-	2
Bűncselekmény	-	7

Bűncselekmények vonatkozásában gyermekkorúaknál a lopás, míg a fiatalkorúaknál a lopás mellett a garázdaság kiemelkedő.

6.2. A gyermek és fiatalkorú bűnelkövetők jellemzői

A korábbi évekhez hasonlóan továbbra is megállapítható, hogy Ercsiben a lakosság összetételéből adódóan, nagyon sok család a létminimum alatt él, rendszeres jövedelemmel nem rendelkeznek (kivéve családi pótlék), életszínvonaluk, körülményeik elmaradnak az elvárttól, amelyben nemcsak a társadalom a hibás, hanem a családfenntartók is hozzájárulnak ehhez a magatartásukkal. A közmunkaprogramban résztvevők helyzete egy fokkal talán jobb, de ez sem jelent végleges megoldást számunkra. Jellemző a családokra, hogy a jövedelem beosztása nem megfelelő, ad-hoc jelleggel költenek és a legtöbb esetben sajnos a gyermekekre fordítanak a legkevesebbet.

Az ilyen családokban a gyermekek sem kapják meg a megfelelő értelmi, érzelmi fejlődéshez szükséges alapokat, és sok esetben ebből alakul ki a gyermekek elhanyagolása is, idővel a kiskorú veszélyeztetése a nem megfelelő ruházkodás és a nem megfelelő táplálkozás miatt. Ezekből a családokból kerülnek ki a kiskorú bűnelkövetők is, akik nem kapják meg a családtól a megfelelő háttérrel, a támogatást, a helyes irányt, így a szülőkhöz hasonlóan iskolázatlanok maradnak és hamarabb kaphatóak bűncselekmények elkövetésére.

A kábítószer, a kábító hatású anyagok fogyasztása az egyik legnagyobb probléma, ezen szerek, anyagok a tiltólistán nem szerepelnek, így ezen ügyekben az eljárás a hiányzó jogi szabályozás miatt igen nehéz.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

Ercsi Város Önkormányzata szoros kapcsolatot tart a civil szervezetekkel. A szervezetek működésük során táborokat, szabadidős programokat szerveznek a település gyermekei számára.

Ercsi Város Önkormányzata a civil szervezetek munkáját lehetőségeihez mérten anyagi támogatással segíti.

Ercsi, 2021.május 16.

Cseza Andrea
Cseza Andrea
igazgatási irodavezető

Ercsi Szociális Szolgálat Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

2451 Ercsi, Lejtő sor 1. ☎/Fax: 06-25/784-746 e-mail: szocszolg@ercsi.hu

Beszámoló a család- és gyermekjóléti szolgálat tevékenységéről 2021.

I. Bevezető – Gyermekek védelmének rendszere

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

E célok elérése érdekében a törvény meghatározza a gyermekek alapvető jogai érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmét biztosító, pénzben és természetben nyújtott, valamint személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, az ellátások finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, továbbá a gyermekvédelmi gondoskodás egyes formáit, fő szabályait és a gyámügyi igazgatás szervezetét.

A törvény végrehajtását a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet, a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.) Korm. rendelet szabályozza.

A Gyvt. szerint a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekhelyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A törvényi meghatározásból következik a gyermekvédelem alábbi felosztása: Az *általános gyermekvédelem* a gyermek(ek) családban történő nevelésének támogatását, a veszélyeztetettség megelőzését jelenti. Ez a megelőző tevékenység döntő részben az oktatási, egészségügyi és szociális intézményhálózatban (esetenként civilszervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok komplex együttműködésén alapul.

Az ellátórendszer kiindulópontja, az önkéntes igénybevétel, illetve a család többirányú támogatása, amelynek feltételrendszere úgy került kialakításra, hogy az alkalmas legyen a család összetartására.

A gyermekek védelmét ellátó helyi önkormányzatok, gyámhivatalok, bíróságok, rendőrség, ügyészség, pártfogói felügyelői szolgálat a törvény alkalmazása során a gyermek mindenekfelett álló érdekét figyelembe véve, törvényben elismert jogait biztosítva járnak el. E szerveknek a gyermek érdekében szorosan együtt kell működniük.

II. A gyermekek védelmének rendszere az alábbi pillérekre épül:

A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint jogszabályban meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

Pénzübeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés
- gyermektartásdíj megelőlegezése

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- gyermekjóléti szolgáltatás
- gyermekek napközbeni ellátása
- gyermekek átmeneti gondozása

- Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:
- otthont nyújtó ellátás
  - utógondozói ellátás
  - területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás

- Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása
  - védelembe vétel
  - családba fogadás
  - ideiglenes hatályú elhelyezés
  - nevelésbe vétel
  - nevelési felügyelet elrendelése
  - utógondozás elrendelése
  - utógondozói ellátás elrendelése
  - megelőző pártfogás elrendelése

A gyermekvédelmi rendszer része a bíróság által javítóintézeti nevelésre utalt, illetve előzetes letartóztatásba helyezett fiatakorúak intézeti ellátása. A fiatakorúak javítóintézeti neveléséről külön törvény rendelkezik. Tárgyévben a járási hivatalok feladatkörét képezték egyebek mellett a védelembe vétellel, iskoláztatási támogatás szüneteltetésével, gyermekelhelyezéssel, gyermektartásdíjjal, otthonteremtési támogatással, kiskorú házasságkötésének engedélyezésével, gyámsági, gondnoksági, valamint vagyonkezeléssel kapcsolatos ügyekben történő eljárás. A települési önkormányzat hatáskörébe tartozóak a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások, valamint ellátások.

Ercsi Város Önkormányzata az 1997. évi XXXI. törvény 40.§-a értelmében a gyermekjóléti szolgáltatást a Családsegítő Szolgálat keretében működő Gyermekjóléti Szolgálat működtetésével biztosítja 1997. november 1-je óta.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat az ellátási területén élő szociális, életvezetési és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, valamint a krízishelyzetbe került egyének és családok számára nyújt segítő szociális alapszolgáltatást. Az alapellátás önkéntes, melynek keretében a családsegítők szociális segítő tevékenységet végeznek.

A hatósági intézkedésekkel (védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, gyám kirendelés, családba fogadás, kapcsolattartási ügyelet, jogi

tájékoztatásnyújtás, pszichológiai tanácsadás 2016. január 1-től a Család- és Gyermekjóléti Központhoz kerültek.

A hatósági intézkedések kapcsán a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői továbbra is látnak el feladatot szociális munka keretében.

A feladatellátását meghatározó jogszabályok: A Gyvt. 39. §-a, és az Szt. 64.§-a.

Célja az egyének és családok életvezetési képességének megőrzése, fejlesztése, a problémák kialakulásának megelőzése, kiváltó okok feltárása, krízishelyzetek kezelése, a veszélyeztetettségi tényezők megszüntetésére törekvés a szociális munka eszközeinek, módszereinek, valamint a szociális szakember készségeinek alkalmazásával.

Feladatai:

- A gyermekkel és családjával végzett szociális segítő munkával elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását.
- Megállapodást köt az alapellátás keretében önként vállalt együttműködésre.
- Családsegítéssel a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetésére törekszik a családi konfliktusok megoldásának elősegítésével, a család működési zavarainak helyreállításával, életvezetési tanácsok adásával.
- Családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsot ad, vagy az ehhez való hozzájutást megszervezi.
- A klienseket tájékoztatja a törvényben és a helyi rendeletben szabályozott szociális ellátások igénybevételének lehetőségeiről.
- A válsághelyzetben lévő várandós anyát támogatja, segíti, megfelelő tanácsokkal látja el.
- Prevenációs és szabadidős programokat szervez.
- Hivatalos ügyeket intéz.

- Kezdeményezi az egészségügyi ellátások, és pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.
- Működteti a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszert, szervezi a jelzőrendszeri tagokkal való együttműködést.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat feladata a fentiekén túl:

- Figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- A jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- Tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- Fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,
- A probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- Veszélyeztetettség esetén kitölti a gyermekvédelmi nyilvántartás vonatkozó adatlapjait,
- Az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a jogszabályban szabályozott zárt adatkezelés kötelezettségét,
- A beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak,

- A jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szervez, az elhangzottakról feljegyzést készít,
- Éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,
- Felkérésre környezettanulmányt készít,
- Elvégzi az adminisztrációs feladatokat.

Ercsi Szociális Szolgálat kiemelt célja, hogy a településünkön élő lakosok részére segítséget tudjunk nyújtani, (családok, gyermekek, idős emberek, hajléktalanok) a jelenlegi jogszabályok adta lehetőségeinken belül.

Személyi feltételek alakulása:

2021-ben a személyi feltételek alakulása a következő képpen alakult. A Család- és Gyermekjóléti szolgálatnál a törvényi előírásnak megfelelően a múlt évben teljes munkaidőben dolgozó családsegítők létszáma, 3 fő volt. Egy fő szakképzett szociális munkást, megbízási szerződés keretein belül foglalkoztatunk. Egy fő szociális asszisztenst segítette a családsegítő kollégák munkáját.

Munkatársak képzettsége megfelel a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet szakmai követelményeinek. Jelenleg az intézményvezető a család és gyermekjóléti szolgálat szakmai vezetője. 3 fő családsegítő kolléga főiskolai végzettséggel rendelkezik.

III. Gyermekvédelem

A Gyermekvédelmi törvény határozza meg, hogy egy családsegítő hány családdal illetve gyermekkel végezhet gondozást. Ennek értelmében egy fő családgondozó 25 család felett havi átlagban legfeljebb havi 10 családot támogathat segítő munkával. 2021. december 31. adatok szerint szolgálatunk,

összesen 134 családnak tudott segíteni, ezen belül 413 fővel tartott kapcsolatot. Eseti gondozásban 168 fő részesült.

A Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Martonvásári Tagintézménye és a Szent László Völgye Segítő Szolgálat Család- és Gyermekjóléti Központ pszichológusa több gyermekünk esetében vállalta a pszichológiai ellátás biztosítását. Miután szolgálatunknál mentálhigiénés végzettséggel rendelkező szakember is dolgozik, hatékonyan tudtunk segíteni serdülőkorú fiataloknak és családjaiknak, akik a mai napig visszajárnak hozzánk mentális segítséget igényelve.

2018 októberében a Baptista Szeretet Szolgálattal kötött szerződés alapján, népkonyhát működtet szolgálatunk. 2021-ben átlagban negyven és ötven adag meleg ételt tudtunk osztani napi rendszerességgel a rászorulóknak.

Ügyfélfogadás

A Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat hétfőn és szerdán ügyfélfogadási időben várja az ügyfeleket. A hét többi napján (kedd, csütörtök, péntek) a családsegítő kollégák adminisztrációs és területi munkát végeznek, illetve behívják azokat a családokat, akiket rendszeresen kell gondozni. Ilyenkor mentálhigiénés segítségnyújtás, családgondozás, esetkonferencia lebonyolítása történik.

15/1998.(IV) NM rendelet értelmében, a hivatalos ügyekben való közreműködés szintén feladata a család- és gyermekjóléti szolgálatnak.

A Családsegítő- és Gyermekjóléti szolgálat ügyfélforgalma

2021. december 31-ig a következőképpen alakult:

- családsegítés (ügyfélfogadáson megjelentek halmozott száma): **5707 fő**

- családlátogatás, szociális segítő tevékenység: **2865 alkalom**

A Kossuth utcai telephelyünk szakmai szempontból biztosítja azokat a tárgyi feltételeket, melyek a folyamatos minőségi munkát lehetővé teszik. Így a hozzánk érkező ügyfelek, kulturált környezetben, tudják ügyeiket intézni. Szolgálatunk jól megközelíthető, a város központjában található.

Az ügyfélfogadáson megjelenő klienseink között vannak analfabéták, azonban legalább 80%-a látens analfabéta. Alacsony iskolázottságuk miatt, egyszerű nyomtatványt, hivatalos levelet sem tudnak értelmezni, megírni. Egy boríték címzése is családsegítő kolléga segítségével történik. Hivatalos leveleiket elégetik, kidobják, így az ügyintézés nagyon sok esetben hosszadalmas, miután az elveszett iratokat újra be kell szerezni. Verbális kifejezőkészségük rendkívül szerény. Egyszerű telefonbeszélgetéseket sem tudnak lebonyolítani, kizárólag segítséggel.

A családsegítők számára ezek a problémák és kezelésük, komoly szakmai hozzáértést, kivételesen magas empátiás készséget, és türelmet igényelnek.

A nagyszámú ügyfélforgalom folyamatos fizikai és mentális leterheltséget jelent a kollégák számára.

Többször előfordul, hogy ügyfélfogadás alkalmával ittas, kábítószer hatása alatt álló kliensek jelennek meg nálunk.

Megjelenésükkel, magatartásukkal, indulati kitöréseikkel megnehezítik a gördülékeny ügyfélforgalom lebonyolítását. Nem ritka az emelt hangnem, a kiabálás. Az ügyfelek, problémáikra sokszor nálunk követelik a megoldást. Eszköztár hiányában sajnos nem tudjuk lakhatásukat, és megélhetésüket biztosítani. A kollégák empátiája és tapasztalata nélkülözhetetlen a napi konfliktushelyzetek kezeléséhez.

Egyre több azoknak a családoknak a száma, ahol komoly szakmai tudás, és tapasztalat szükséges a családsegítők részéről, hogy a felmerülő problémákban hatékonyan tudjanak segíteni.

A tanulás, mint érték, nem fontos a családban. Így több jó képességű gyermek elveszíti lehetőségét, hogy megismerje, értékelje, és élvezze a tanulás adta lehetőségeket. Iskolázatlanságuk miatt nincs lehetőségük arra, hogy kiemelkedjenek a későbbiek során, jelenlegi helyzetükből.

A roma származású lányokat esetében nem ritka, hogy már 15 évesen hagyományaikra hivatkozva „megházasítják”. Több fiatalkorú várandós leánygyermek. Sokan nem járnak terhes gondozásra. Gyakran találkozunk enyhe fogyatékkal élő várandós anyákkal is. Közülük többen idegen családban élnek mindennapjaikat, kiszolgáltatva az ott élő családtagok kívánságainak.

IV. Az intézmény együttműködő partnerei, cselekvésekért felelős személyek:

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjai az Szt. és Gyvt. szabályozása szerint:

- egészségügyi szolgáltatást nyújtók
- személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók
- köznevelési intézmények
- rendőrség
- ügyészség
- bíróság
- pártfogó felügyelői szolgálat
- áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek, jogi segítségnyújtói szolgálat
- egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek
- munkaügyi hatóság
- menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása
- Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat
- állampolgár

- önkormányzat és jegyző
- gyermekjogi/ ellátott jogi/betegjogi képviselő

A gyermekek családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzésének érdekében végzett tevékenység.

A gyermeki jogokat és a gyermekek fejlődését biztosító támogatásokat folyamatosan figyelemmel kísérjük, és tájékoztatjuk a családokat a szolgáltatások igénybevételének lehetőségéről. Segítséget biztosítunk, hogy ezekhez a támogatásokhoz hozzá is jussanak az arra jogosultak.

- Családgondozás során, szükség szerint, megszervezzük, és megfelelő szakemberekhez irányítjuk azokat a klienseket, akiknek családtervezési, gyermeknevelési, pszichológiai, egészségügyi, jogi stb. tanácsadásra van szüksége. Gondozási tapasztalataink szerint legtöbb esetben gyermeknevelési problémákban kérnek tőlünk segítséget. A köznevelési intézményekkel közösen keressük a megfelelő megoldást. Több esetben kezdeményeztük pszichológus, pszichiáter közreműködését. Sajnos továbbra is sok az olyan gyermek, akinek mentális, ill. magatartási problémái vannak. Egyre több az önkezés, a falcolás. Ennek hátterében szinte kizárólag családi problémák húzódnak meg. Ezek a gyermekek, szívesen választanak deviáns kortárs csoportot, ahol „értékesnek, és fontosnak érezhetik magukat.
  - Kapcsolatban állunk, különböző egészségügyi intézményekkel, gyermekpszichiátriákkal, hiszen folyamatosan figyelemmel kísérjük a kezelés alatt álló gyermekek állapotát. (Heim Pál Gyermekkórház, Bethesda Gyermekkórház, Vadaskert Gyermekpszichiátria, stb.)
- Feltűnően megnőtt azoknak a tinédzser korú fiataloknak a száma, akik komoly lelki problémákkal, családi konfliktusból adódó pszichés zavarokkal küszködnek, akiknek folyamatos pszichiátriai ellátásra, terápiára lenne szükségük. Sajnos több olyan fiatal van a látókörünkben,

akiknek szüksége lenne terápiás ellátásra, de megfelelő szakember hiányában nem tudjuk biztosítani számukra ezt a segítséget.

Kiemelt feladat számunkra, hogy ezeknek a fiataloknak megpróbáljunk hatékony segítséget nyújtani.

- figyelemmel kísérjük a kontrollvizsgálaton való megjelenésüket
- segítséget nyújtunk a kezelési és rehabilitációs szolgáltatások megkeresésében, a kapcsolattermésben és a kapcsolatok fenntartásában
- a támogató és nyugodt családi légkör fenntartásának segítése
- a teljesítményelvárások reális szintre való csökkentése
- a visszaesés korai jeleinek megfigyelése szintén feladatunk.

Sajnos a gyermekpszichiátriai ellátás megszervezése még mindig nehézségekbe ütközik, hiszen a legközelebbi ellátó hely Székesfehérvár és Budapest. Nem ritka a két-három hónapos várakozási idő.

- A védőnői szolgálattal való együttműködésünk jó, így a szociális válsághelyzetben lévő várandós anyákról is rendelkezünk információkkal. Több alkalommal fordul elő, hogy a védőnőket szolgálatunk értesíti olyan várandós kismamáról, akivel ők még nem találkoztak. Így a kezeletlen terhességeket nyilvántartjuk, figyelemmel kísérjük.

- A felnőtt- és gyermek háziorvosi szolgálattól nagyon ritkán érkezik jelzés veszélyeztetettségéről.

- 2021-ben egy családot sikerült családok átmeneti otthonban (CSÁO) elhelyeznünk, ami 9 főt érintett.

- Ercsinek nincs megállapodási szerződése családok illetve gyermekek átmeneti gondozására. Emiatt csak az országos befogadó hellyel rendelkező Családok Átmeneti Otthonával tudjuk felvenni a kapcsolatot, ami a legtöbb esetben csak több száz km-re található lakóhelyünkől.

- Igen fontos feladatunk lenne a prevenciós munka, azonban településünkön igen sokrétűek a problémák, így preventív tevékenységre minimális időnk marad.

V. Szünidei étkeztetés

- 2021-ben is törvényi előírás szerint láttuk el az ingyenes szünidei gyermekétkeztetéssel kapcsolatos feladatokat. A gyermekek számára az ételt, a Prizma Junior Vendéglátó Zrt. készíti évek óta. Tavaly a rászorulóknak nagy része nem kívánt élni a nyári ingyenes étkeztetéssel. Tapasztalataink szerint, akik igényelték a nyári étkeztetést, sokszor nem mentek el az ebédért. Több olyan rászoruló család, is van, aki jelenleg nem felelnek meg a jogszabályi feltételeknek, azonban szívesen vennék igénybe ezt a rendkívüli lehetőséget.

VI. Problémacsoportok:

A klienseink részére hivatalos ügyek intézésében folyamatosan segítséget nyújtunk. A Szociális Szolgálatot felkereső ügyfelek életvezetési nehézségei hat problémacsoport köré rendeződnek (anyagi, magatartászavar, teljesítményszavar, a szülők/család életvitele, szülői elhanyagolás, gyermeknevelési). Sajnos a tartósan gondozásba vett családoknál az öt problémacsoport általában együttesen áll fenn, így veszélyeztetve a családban élő gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi épségét.

Gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységének adatai (2021):

sorszám	Probléma típusa	Szolgáltatásban részesülők száma
1.	Információnyújtás	2473
2.	Tanácsadás	615
3.	Segítő beszélgetés	479
4.	Hivatalos ügyekben való közreműködés	1931
5.	Családlátogatás	2865
6.	Szakmaközi megbeszélés	1
7.	Konfliktuskezelés	104
8.	Kapcsolattartási ügyelet (nem központ által)	0
9.	Közvetítés más szolgáltatáshoz	65
10.	esetmegbeszélés, konzultáció, esetkonferencia	385
11.	mentálhigiénés tanácsadás (saját ellátásban)	40
12.	Adományközvetítés	4983
13.	Közvetítés Család és Gyermekjóléti Központhoz	4

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében végzett tevékenység:

- A jelzőrendszer tagjaival továbbra is szoros kapcsolatban állunk. Havonként szakmaközi esetmegbeszélést ritkábban tartottunk a pandémia miatt, ahol az aktuális esetek és problémák megbeszélése, a feladatok áttekintése zajlik, ami megkönnyíti, és eredményesebbé teszi a további munkát minden résztvevőnek.

- Miután a Gyermekvédelmi Törvény előírta a Járási Gyermekvédelmi Központok működtetését, az ő feladatkörükbe tartozik a védelemben vett gyermekekkel kapcsolatos gyámhivatali eljárás, és egyéb jogszabály által rájuk ruházott gyermekvédelmi feladatok ellátása. Szolgálatunk esetmegbeszélést, tart melyen az esetmenedzserek tájékozódhatnak a védelemben vett gyermekek helyzetéről, és lehetőségünk van az éppen aktuális, problémás esetek megbeszélésére is.
- A védelemben vett gyermekek száma, 2021-ban 80 főt érintett. A törvényi rendelkezés szerint a védelemben vett gyermekek gondozását, a Gyermekjóléti Központ által megírt gondozási-nevelési terv szerint, továbbra is az alapellátás végzi.
Ez azt jelenti, hogy havonta minimum három alkalommal kell kapcsolatot tartanunk a védelemben vett gyermekek családjával, szociális segítő tevékenység keretében.

(1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 72§) 2) „Az ideiglenes hatályú elhelyezést megalapozó súlyos veszélyeztetettségnek minősül a gyermek olyan bántalmazása, elhanyagolása, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat.”.

- Rendszeres a kapcsolattartás a Védőnői Szolgálattal a 0-5 éves korú gyermekek, valamint a várandós kismamák veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében. A várandós kismamák gondozása egyben együttgondozást is jelenthet, de a családgondozó ilyen esetben mindig konzultál az illetékes védőnővel.
- Az iskolákkal rendszeresen konzultálunk, kapcsolatban vagyunk a gyermekvédelmi felelősökkel és pedagógusokkal. A veszélyeztetett

tanulók igazolatlan iskolai hiányzása és felmerülő magatartási problémái miatt jelentős mennyiségű jelzés érkezik hozzánk.

- A gyámügyi és hatósági osztállyal való együttműködésünk a 2021-es évben hatékony volt
- Nagy segítség számunkra, hogy a rendőrséggel továbbra is jó a kapcsolatunk, sok esetben számíthatunk a segítségükre, szakmai támogatásukra.
- 2021-ben 136 esetben érkezett jelzés családon belüli erőszakról. Ezekben az esetekben minden alkalommal felkerestük a családot, alapellátás vagy védelembe vétel keretében gondoztuk,(zuk) őket. Tapasztalatunk szerint a családon belüli erőszak nem csökkent, sok esetben csupán látens marad tudomásunk, ahol verbális, és fizikai bántalmazás is jelen volt a családban. Sajnos elmondható, hogy a legtöbb esetben a bántalmazott fél is elbagatellizálja az ügyet, nem vállalja fel a bántalmazást. A bántalmazótól való félelem megbénítja a bántalmazottat. Emiatt többen maradnak mérgező kapcsolatban, kitéve önmagukat, és gyermekeiket is a bántalmazásnak.
- A Pedagógiai szakszolgálattal jó a kapcsolatunk. Segítségükkel sikerült néhány gyermek pszichológiai ellátását megoldani. A családsegítő kollégák a kora fejlesztést elmulasztó és vizsgálatokon nem megjelenő szülőkkel fölveszik a kapcsolatot, és felhívják figyelmüket szülői kötelezettségükre. Ennek ellenére sok szülő többszöri felszólítás ellenére sem viszi el gyermekét a vizsgálatokra.
- A Gyermekjóléti Szolgálat célja, hogy a gyermek(ek) saját családjukban nevelkedhessenek mindaddig, amíg az elhanyagoltság, illetve bántalmazás súlyossága okán más gyermekvédelmi intézkedés foganatosítására van szükség. Ebben igyekszünk segítséget nyújtani. 2021. évben 1 gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére tettünk

javaslatot, s lettek ideiglenes hatállyal kiemelve családjukból, súlyos veszélyeztetettség miatt.

A gyermekjóléti szolgálatnál ellátott bántalmazott gyermekek adatai (2021):

Sor-szám	Megnevezés		Bántalmazott gyermekek száma		
			fizikai	lelki	szexuális
01	Családon belül	Szülő által	2	113	0
02		Egyéb rokon.	0	3	0
03		Összesen	2	116	0
04	Családon kívül	Gyermek által	3	5	
05	Mindösszesen		5	121	0

A családjukból kiemelt gyermekek családjával végzett szociális segítő tevékenység:

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat hatásköréből kikerült, nevelésbe vett gyermekek szüleivel kapcsolatot tartunk. Segítséget próbálunk adni ahhoz, hogy életkörülményeiken, életvitelükön változtatni tudjanak. Így van esélyük arra, hogy nevelésbe vett gyermekük visszakerülhessen családjukba. Lehetőséget biztosítunk számukra, hogy telefonon is kapcsolatot tudjanak tartani gyermekükkel. Ezzel a lehetőséggel ritkán élnek a szülők.

Minimális esélye van annak, hogy a nevelésbe vett gyermekek visszakerüljenek családjukba.

VII. Eredményeink, nehézségeink, javaslataink

- A *jelzőrendszer* tagjaival való együttműködés a tavalyi évben jó volt. A pandémia miatt ritkább volt a személyes találkozás, de a telefonos kapcsolat rendszeres volt az intézmények között.

- Településünkön nagyon komoly problémát jelentenek az igazolatlan iskolai hiányzások, melyek igen nagymértékben megnövekedtek. A szülők nem motiválják gyermekeiket tanulásra, a legtöbb családban nem érték a tanulás. Tapasztalataink alapján a 13-14 éves korosztály már felnőttnek érzi magát, ebben családjuk is támogatja őket. Sokan közülük 14 évesen már családot szeretnének alapítani, illetve dolgozni mennének iskolába járás helyett. Az iskoláztatási támogatás felfüggesztése, mint a fentiekben említettem, nem visszatartó erő, így rendkívül nehezen motiválhatók tanulmányaik befejezésére. Nagyon sok fiatalnak csupán négy-hat osztálya van, mely sajnos további életére komoly hatással van. Ezeknek a fiataloknak semmilyen jövőképük nincs, a családalapítást kivéve.
- Ercsi a megyében is a speciális helyzetben lévő települések közé tartozik a magas védelembe vett és nevelésbe került gyermekek száma miatt. Martonvásár Gyermekvédelmi Központkötelező feladata, hogy az oktatási-nevelési intézményekbe szociális segítőt alkalmazzon. Ercsiben 1 fő látja el ezt a tevékenységet.
- Ercsiben továbbra sem működik helyettes szülői hálózat. A krízishelyzetbe került családok (gyermekek) számára így jóval nehezebb számukra megfelelő lakhatást, átmeneti ellátást biztosítani. Településünkön olyan sok krízishelyzetbe került gyermek van, hogy rendkívül fontos lenne ellátási szerződést kötni olyan településsel, ahol átmeneti otthon működik. Így szükség esetén gyors elhelyezést tudnánk biztosítani a kritikus élethelyzetbe került családoknak.

Összegzés a helyi gyermekvédelmi tapasztalatokról

Mint minden évben, idén is értékeljük a mögöttünk álló 2021-es év gyermekvédelemmel kapcsolatos munkáját. Az elmúlt év tapasztalatai fontosak a munkánk végzéséhez, hiszen minden évben új kihívásokkal, megoldandó problémákkal állunk szemben.

2021-ben is fontos feladatunk volt a COVID-19 által sújtott lakosság támogatása élelmiszerrel, ruhával, tanáccsal, oltáshoz való hozzájutás ügyintézésével.

A tavalyi évben is sok munkanélküli személyt igyekeztünk munkahelyhez juttatni önéletrajz írásával, email-ben és telefonos munkafelvételi egyeztetéssel. Munkához jutásukig, illetve első fizetésükig igyekeztünk támogatni a munka világába visszatérőket. Sok család továbbra is munka kereset nélkül él, a gyermekek után járó család ellátásokból. Továbbra is probléma, a fiatal felnőtt és középkorúak sok esetben akár az általános iskolai végzettségének hiánya. Ez ma már a minimumnál is kevesebb, így nem jutnak be a munka világába.

Az elmúlt 10 évben megnövekedett a szolgálatunknál segítséget kérő, átlag 55 év felettiek megélhetési problémái. Elveszítve munkahelyüket, egészségügyi problémákkal küzdve nem jutnak állandó biztos jövedelemhez abban az esetben, ha egészségügyi problémájuk a szakértői vizsgálat eredménye szerint nem jogosult ellátásra. Tovább fokozódik a probléma akkor, ha nem rendelkeznek megfelelő iskolai végzettséggel és/vagy egészségi problémájuk miatt nem ajánlott a fizikai munkavégzés sem. Nem rehabilitálható, vagy fizikai állapotát nem érzi munkavégzésre alkalmasnak.

Sajnos továbbra is gyakori a 15- 16 éves korosztály élettársi kapcsolatba lépése, gyermekvállalása. A facebook-on való megismerkedést, összeköltözést gyakran mindkét fél családja támogatja.

Gondozott családjaink nagyobb hányadára továbbra is jellemző a társadalmi normáknak való ellenállás. A jelzések és a gyermekvédelmi törvény által előírt családlátogatások során nem ritkán agresszíven reagálnak, igyekeznek másra hárítani a felelősséget, illetve sok esetben próbálnak más, szerintük problémásabb családra fordítani a figyelmünket, hogy kisebbnek tűnjön a saját ügyük és az ebben való szerepük.

Elvárják, hogy az állam, az önkormányzat, az egészségügyi intézmény, a nevelési- és oktatási intézmények és a családsegítő támogassa őket megélhetésükben, szükségleteikben, igényeikben, ám saját életükben való felelősségüket nem szívesen vállalják.

Szolgálatunk kríziskamrával rendelkezik, melyet 2021-ben, többször fel kellett tölteni, a megnövekedett igények miatt.

A jelzőrendszer

Rendkívül fontos hangsúlyozni, hogy szolgálatunk elsősorban a gyermek(ek) jogait képviseli, miután önmagukat még nem tudják, és nem is képviselhetik. Akik részt vesznek az éves gyermekvédelmi tanácskozáson, érdeklődnek a városunkban élő gyermekvédelmi munka iránt, és mindannyian fontosnak tartjuk a gyermekvédelemben végzett munkánkat.

Emiatt is nagyon komoly jelentőséggel bír a jelzőrendszer jó működése. Abban az esetben, amikor szolgálatunk jelzést küld a gyámhivatal, a rendőrség és a Szent László Völgye Segítő Szolgálat felé súlyos veszélyeztetés tekintetében, akkor az egy konkrétan megalapozott, team munkában többször egyeztetett és mérlegelt, egyértelmű helyzet.

A családsegítők munkájában a fennálló veszélyeztetés során fontos, hogy azonnal és hatékony segítséget kapjon a jelzésben szereplő kiskorú- és vagy felnőtt korú személy, hatósági intézkedés tekintetében. A Gyámhivatal döntéseivel kapcsolatban az idei évtől azt várjuk, hogy fokozottan figyelembe veszi szolgálatunk dolgozóinak, megalapozott javaslatait a gyermekek/ családok érdekében.

Számos szakember véleménye és évekig tartó szoros családgondozás, illetve váratlan krízishelyzetek mellett rendkívül fontos, hogy figyelembe vegyék szolgálatunk és a jelzőrendszerben szereplő minden érintett szakember javaslatát.

Szolgálatunk a Martonvásári Szent László Völgye Segítő Szolgálat esetmenedzsereivel dolgozik együtt, a jogszabályi kötelezettségeknek eleget téve, 2016. január óta. Együttműködésünket elősegítik a szakmailag közelítő nézőpontok. A cél minden esetben a gyermekek védelme, a családok társadalmi normák szerinti működésének elősegítése.

Minden nevelési-oktatási intézménnyel igyekszünk jó kapcsolatot ápolni, és azonnali segítséget nyújtani amennyiben erre szükség van.

A Rendőrség a tavalyi évben is sokat segítette munkánkat. Jelzéseik, jelenlétük fontos a számunkra. Bármikor kérünk segítséget, mindig készséggel állnak rendelkezésünkre.

A Pedagógiai szakszolgálat Ercsiben való tevékenysége rendkívül pozitív a településen élők számára, óriási segítség a gyermekeknek és a nevelési- oktatási intézmények működését is elősegíti.

Miután 2021. szeptembertől újra elindult az intézményi tanítás, megsokszorozódott az iskolai igazolt – és igazolatlan hiányzások száma. A szülők gyermekeiket féltve, illetve megszokva a kivételes időszakban beütemezett online oktatási formát, nehezen motiválhatóak arra, hogy visszaengedjék gyermekeiket a tantermi oktatáshoz. Családlátogatásaink során folyamatosan arra hivatkoznak, hogy féltik gyermekeik és önmaguk egészségét, mivel elutasítják az oltakozást. Szolgálatunk csupán érvelni és felszólítani tudja a szülőket arra, hogy kötelességük elősegíteni gyermekeik tankötelezettségét, értelmi és szociális fejlődését, a kötelező oktatásban/ nevelésben való részvétellel.

A védőnői szolgálattól 2021. évben is több jelzést kaptunk fiatalos várandósság tekintetében, veszélyeztetett gyermekekkel kapcsolatban is folyamatosan kapcsolatban állunk. Szolgálatunk, ahogy a korábbi években is, közös családlátogatásokkal is igyekszik együttműködni, segítve egymás munkáját.

A Hétszínvirág óvodával és a Napfény óvodákkal is törekszünk a folyamatos, gyermekek érdekeit fokozottan szem előtt tartott, sikeres együttműködésre.

Javaslataink:

- *Szükség lenne gyermekpszichiáter alkalmazására, akár az egészségügyi központ keretein belül, miután nagyszámú pszichés problémával küzdő gyermek van városunkban.*
- Szeretnénk átmeneti Otthonnal szerződést kötni, ahol krízisben lévő gyermekeket átmenetileg alapellátásban el tudnánk helyezni
- Pszichológus, és családterapeuta alkalmazása részmunkaidőben segítség lenne a családok számára.

A Megyei Kormányhivatal, mint működést engedélyező szerv ellenőrzést végzett, melynek során minden szakfeladatot rendben találtak és elismerésüket fejezték ki az intézményben folyó szakterületek működésével kapcsolatban.

Összességében elmondhatjuk, hogy Ercsi Szociális Szolgálat Család- és Gyermekjóléti Szolgálat az elmúlt évben is figyelemmel kísérte és a jogszabályokban előírt módon segítette a gyermekek és a családok mindennapi életét.

Ercsi, 2021. 05. 13.

.....
Cserkai Herédi Erika
intézményvezető
SZOCIÁLIS SZOLGÁLAT
intézményvezető